

Ефективність вирощування молодняку симентальської породи різних виробничих типів

В. А. Горбань, Т. В. Оріхівський

tarasorikhivskyj@gmail.com

Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій ім. С. З. Гжицького, м. Львів, Україна

Природно-кліматичні, екологічні та агротехнічні чинники обумовлюють доцільність одночасного розведення в Україні худоби спеціалізованих порід та порід подвійної продуктивності. Як комбінована порода, найбільший інтерес викликає симентальська, яку успішно розводять у багатьох країнах світу і котра є однією з найпоширеніших в Україні. Важливим напрямом роботи з породою є розроблення ефективних методів її використання. Внутрішньопорідним резервом збільшення виробництва продукції та зменшення її собівартості є виявлення та використання різних типів, які здатні повніше віддавати вкладені ресурси продукцією.

Дослідження провели на тваринах симентальської породи за матеріалами зоотехнічного і племінного обліку корів ФГ «Фаворит-Кім» Стрийського р-ну Львівської обл. Вивчали динаміку росту і розвитку молодняку (бичків і теличок) симентальської породи різних виробничих типів від народження до 18-місячного віку, їхні абсолютні та середньодобові прирости живої маси, особливості годівлі та утримання, внутрішньопорідної структури стада за виробничими типами, а також економічний аналіз результатів власних досліджень. Групи тварин формували відповідно до виробничого типу, який визначали згідно з методикою З. Айсанова. Відповідно до методики тварини були поділені на такі виробничі типи: I — молочний, II — молочно-м'ясний та III — м'ясо-молочний.

Аналіз вікових змін показав, що молодняк м'ясо-молочного типу — як бугайці, так і телички — характеризувався більшою живою масою в усі вікові періоди. У 12-місячному віці бугайці III групи перевершували за цим показником ровесників I групи на 18,2 кг або 5,8%, а бугайців II групи — лише на 5,7 кг або 1,7%. В 15-місячному віці зазначені відмінності збільшувалися, відповідно, до 8,1 і 3,0%, і в 18-місячному — до 10,1 і 4,0%. Схожа тенденція спостерігалась і в динаміці зміни живої маси телиць. Відносне перевищення маси телиць III групи над масою телиць I групи у вікові періоди 12, 15 і 18 місяців було так м: 7,7; 8,3; 9,7%, а відносна різниця між масою телиць III та II груп у зазначені вікові періоди становила лише 1,9; 2,1 та 1,8%.

Молодняк молочно-м'ясного типу за живою масою переважав тварин молочного більше, ніж поступався тваринам м'ясо-молочного типу. За показниками динаміки росту бугайці та телички молочно-м'ясного типу характеризувалися не середніми показниками між молочним і м'ясо-молочним типами, а були ближче до м'ясо-молочного.

Найкращим виробничим показником, який характеризує м'ясну продуктивність худоби, є середньодобовий приріст тварин. Встановлено, що молодняк усіх трьох типів за 18 місяців вирощування характеризувався високими середньодобовими приростами: бугайці — 800–850 г, телички — 650–700 г. Інтенсивніший ріст спостерігався у бугайців, порівняно з телицями. Так, у телиць у період від 15- до 18-місячного віку середньодобові прирости знижувалися на 8–15%, а у бугайців залишалися на такому ж високому рівні (767–928 г). Різниця між виробничими типами у різні періоди коливалися від 2 до 10%, однак вірогідність встановлена лише між тваринами III та I груп.

Оцінка економічної ефективності вирощування молодняку різних типів показала перевагу м'ясо-молочного. Причому найвища рентабельність виробництва яловичини була встановлена за умов використання як бугайців (54,5%), так і телиць (39,8%) м'ясо-молочного типу. Тварини молочно-м'ясного типу за чистим прибутком поступалися м'ясо-молочним. За оцінкою молодняку молочного типу встановлені значно нижчі показники економічної ефективності. За чистим прибутком та рентабельністю бугайці та телиці поступалися м'ясо-молочному типу.

Отже, в умовах ФГ «Фаворит-Кім» за вирощування молодняку для виробництва яловичини доцільно використовувати м'ясо-молочний тип симентальської породи, який найефективніше використовує енергію та протеїн корму на виробництво м'яса.